

Till Granskningsnämnden för radio och tv

Sveriges Radios tilläggsyttrande över "Bota mig!", P1, 2019-03-11, program om elektromagnetisk strålning (dnr 19/00863, 19/00899 och 19/01996)

Anmälaren har inkommit med ett svar på Sveriges Radios yttrande. Sveriges Radio har beretts tillfälle att yttra sig över anmälares kommentarer.

Programbolaget vill med anledning härav anföra följande:

Anmälaren är kritisk till Sveriges Radios utgångspunkt att vetenskapliga experter i huvudsak är eniga om att det saknas hälsorisker med elektromagnetisk strålning. Enligt anmälaren är majoriteten av forskare som är verksamma på området eniga om att det finns en förhöjd risk. Programbolaget vill betona att det av programmet framgick att det förekommer studier som visat en ökad risk, men att dessa är undantag från den samlade forskningen.

Anmälaren menar att det finns intressekonflikter i samband med forskningen på området, något som även framgick av hennes intervju i programmet. Programbolagets bedömning är dock att Strålsäkerhetsmyndigheten och Världshälsoorganisationens (WHO) forskningsorgan för cancer, International Agency for Research on Cancer (IARC), är trovärdiga källor.

Av en artikel från Strålskyddsmyndigheten framgår att IARC 2011 genomförde en granskning av publicerad forskningslitteratur för att bedöma sannolikheten för att radiovågor skulle kunna orsaka cancer. Slutsatsen blev att radiovågor klassades som "möjlig cancerframkallande", vilket är den svagaste misstankegraden. I artikeln anges vidare "Sedan 2011 har det publicerats ett antal epidemiologiska studier som noggrant analyserat risken för hjärntumörer och andra tumörer i huvudet kopplade till mobilanvändning. Sammantaget tyder inte dessa studier på någon sådan koppling och misstanken har därför försvagats ytterligare. Det finns inte heller stöd i cancerstatistiken för att det kraftigt ökade användandet av mobiltelefoner skulle öka risken för hjärntumör." Se bilaga 1. Det är därmed korrekt att framhålla att mycket tyder på att det inte finns några betydande hälsorisker med strålningen från mobilanvändning.

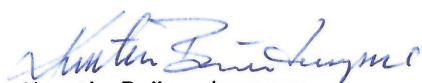
105 10 Stockholm
Besök: Oxenstiernsgatan 20
Tel: 08-784 50 00
Fax: 08-784 15 00

Org.nr: 556419-3232
Styrelsens säte: Stockholm

Anmälaren är vidare kritisk till att delar av intervjun med henne klipptes bort och framförallt hennes "redovisning av att WHO under flera år finansierats för sitt arbete med frågan direkt av telekomindustrin". Enligt Sveriges Radio är de delar ur intervjun som hörs i inslaget det som bedömdes relevant i förhållande till programmets innehåll i övrigt. Samma bedömning gjordes naturligtvis även i förhållande till de andra intervjuerna i programmet. Under intervjun med anmälaren fick hon bl.a. svara på varför Strålskyddstiftelsens bild av de risker som finns med strålningen skiljer sig från myndigheters riskbedömning. Anmälaren fick då förklara sin bild av de stora teknikföretagens inflytande på området.

I övrigt hänvisar Sveriges Radio till vad programbolaget anfört i sitt föregående yttrande och anser sammanfattningsvis att inslaget överensstämmer med kravet på opartiskhet och saklighet.

Stockholm den 2/11 2019

Kerstin Bröms Lumpus
Chefsjurist